

GAZETA LWOWSKA.

W Poniedziałek

N^{ro}. 27.

6. Marca 1820

Wiadomości krajowe.

Ze Lwowa. — Z powodu obchodzonej uroczystości urodzin Naszego najłaskawszego Monarchy, nieznaiony złożył w Dowództwie jenerałnem Gallicyjskiem osiemdziesiąt dukatów w złocie na użytek dobroczynności.

Dowództwo jeneralne odebrawszy tak znaczny dar przeznaczyło go na wsparcie potrzebnych żołnierzy, wojskowych wdów i sierót, wspaniałemu zaś dawcy oświadcza swoje podziękowanie, oraz ma sobie za przyjemność, takową czynność do publiczney podaż wiadoomości.

Z Wiednia dnia 24. Lutego. — Jego C. K. Mość mianował Xiążęcia Filipa Hessen-Homburga Marszałka-Porucznika nadzwyczajnym Posłem do Anglii, dla złożenia listu Królowi Jerzemu IV. ubolewającego nad śmiercią Ojca Jerzego III. oraz z powinnowaniem temuż wstąpienia na Tron połączonych Królestw Wielkiej Brytanii, Irlandyi i Hannoveru.

Również mianował Jego C. K. Mość Hrabiego Wallmodena Gimborna, Marszałka Polnego, dla złożenia Królowi Jmci Francuzkiemu i jego rodzinie listu, którym Jego C. K. Mość dzieli żal okropney śmierci Xiążęcia Berry.

C. K. bank Narodowy ogłosił następujące wiadomienie:

Stosownie do dawniejszego ogłoszenia na d. 18. Grudnia 1819, odprawił Wydział uprzywilejowanego Narodowego banku Austriackiego roczne swoje statutami oznaczone posiedzenie na d. 17. Stycznia b. r.

Gubernator banku przełożył Wydziałowi zgromadzonemu w dokładnym rysie skutki uchwał przeszlorocznego Wydziału i udzielił temuż zasile przedłożenie w zatrudnieniach bankowych w biegu roku 1819 tak, iak i ważne wypadki roku tegoż, podał temuż wykaz

ogólney zamożności i dochodów instytutu i wniósł o zezwolenie Wydziału na niektóre odmiany i uzupełnienie w statutach i przepisach tegoż banku.

Zapadło jednogodnie w tey mierze uchwały Wydziału bankowego, podane zostały niezwłocznie pod najwyższe rozstrzygnięcie; Jego C. K. stesownie do swoiey najwyższej uchwały przez Ministeryum skarbu raczył następujące postanowić przepisy, mianowicie:

- 1) Jego C. K. Mość mając sobie iednomyslnie Wydziału bankowego podaną prośbę, przełożoną inż pierwey temuż Wydziałowi przez Kawaler Geymüllera zastępcę Gubernatora, przyjął takową zupodobaniem, podpisanego Gubernatora banku na tymże urzędzie potwierdził i potwierdzenia onemu tegoż udzielił rozkazac raczył.
- 2) Jego C. K. Mość zatwierdził także życzenie Wydziału bankowego, ażeby liczba Dyrektorów bankowych teraz tylko na osmiu się ograniczała; Dyrekcya zatem terazniejsza którą dotychczasowi Dyrektorowie podług uchwały Wydziału i na ten rok składać mają pomnożona będzie tylko dwoma Członkami, wolność wybrania Członków zostawiona jest temuż Wydziałowi, ieżeli w przyszłych rocznych Zgromadzeniach za potrzebę osądzi ażeby Dyrekcyją tę pomnożyć do liczby statutami oznaczoney, Najjaśniejszy Pan zostawia sobie tylko prawo Nazwyższego tychże zatwierdzenia.
- 3) Na Zgromadzeniu Wydziału bankowego wybrani większością głosów, dway nowi Dyrektorowie przywilejowani hntrownicy Hrabia Moriz Fries i Jan Konrad Hippenmayer, zostali najłaskawiey potwierdzeni, oraz
- 4) Jego C. K. Mość na nayspoddanej uczynione przedłożenie Wydziału bankowego rozkazał, ażeby czasowe ustanowienie stopy dyskontowej wyłącznie tylko od Dyrekcyi bankowej zależało.

Dyrekcya uprzywilejowanego Anstryjackiego banku Narodowego, ogłaszając publicznie o tej najwyższej Jego C. K. Mości uchwale, spieszny oraz przyjemny i szczęśliwy oznajmić wiadomość, iż Jego C. K. Mość Deputacyi złożonej ze wszystkich Członków Dyrekcji, która stosownie do życzeń Wydziału z dnia 20. Stycznia b. r. w imieniu całego grona bankowego pełne uszanowania dzięki za dotychczasowe wsparcie złożyła, oraz załączyła najpoddanejsze prośby do podnoszka tronu od dalsze najwyższe łaski; Jego C. K. Mość raczył nietylko z dotychczasowych działań tego insytnu swoje okazać zadowolnienie, lecz i w najłaskawszych wyrażach okazać, iż Jego C. K. Mości podobają się ciągle wypływające korzyści z tego powszechnie użytecznego insytnu.

W Wiedniu d. 10. Lutego 1820.

Józef Hrabia Dietrichstein,
Gubernator uprzywilejowanego Anstryjackiego Banku narodowego.

Jan Henryk Kawaler de Geymüller,
tegoż Zastępca.

Józef Kawaler Henikstein,
Dyrektor Banku.

Wiadomości zagraniczne.

Hiszpania.

Z Irnu nadeszłe listy zawierają co następuje: Wiele kolumn wojska jest w poruszeniu i ciągną do Andaluzji, pomiędzy temi znajduje się część osady Madryckiej, która służyć może za dowód, że w tem mieście zupełna panuje spokojność. Co zaś jeszcze pozostało wojska przeznaczonego do wyprawy, to wszystko powraca do obu Kastylii, ażeby po miastach jako załogi rozłożone zostało. W Sierra Morena ma być wycięgnięty kordon dla przecięcia związków zbiegom i kupom zbrojnym (Guerillas). W Karolinie będzie załoga, z drugiej strony rozestano do wszystkich Wielkorzędów potudniowych Prowincyi instrukcyje, podług których zachować się mają. Z resztą we wszystkich potudniowych Prowincjach zupełna panuje spokojność i nic nie każe się lekać, ażeby ta naruszona być mogła.

Najznacześniejsze miejsca do przebycia Pireneów, w Biskajia, Nawarra, Arragonii i Katalonii, mają być osadzone oddziałami wojska, na każdym mycie będzie

mniejszy lub większy oddział, stosownie do potrzeby, ażeby ściśle stredz granicy Francyi, albowiem obawiają się, żeby wygnany niekorzystali z tej spokojności i niepowrócili do kraju.

Dostrzegacz Anstryjacki z d. 26. Lutego zawiera, co następuje: „Najnowsze wiadomości urzędowe nadeszłe z Madrytu z d. 7. z. m. donoszą, iż Królewskie szalopy kanonierskie stojące na kotwicy w zatoce Kadyxenskiej uderzyły pomysłnie na d. 31. Stycznia na powstanców; zdobyły jeden okręt wojenny i wzięły wielu jeńców.

Jenerał Freyre miał główną swoją kwaterę w Xeres. Pierwsza dywizya będąca pod jego dowództwem wynosi 6000 ludzi; składa się z pułków Princessa, Cordova, Canaria, Aragon, z Granadyerów Prowincjonalnych Gallicyjskich i z części takichże Granadyerów Andaluzyjskich. Dnia 30. część tego wojska znajdowała się w Puerto de Santa Maria; dnia 31go. wyruszyło to wojsko do Puerto Real.

Dywizya druga pod dowództwem Jenerała Cruz Murjeon stoi w Chielana licząc ją podobnie do 6000. Kyrussyiery rozłożeni są w Xeres, reszta zaś iażdy stoi od Puerto de Santa Maria aż do Alcalá, gdzie się znajduje Jenerał O'Donnel z 600 iażdy i 1000 ludzi piechoty.

Wielka Brytania i Irlandya.

Dnia 8go po południu odwiedził Xiążę Sussex Najwyższego swego Brata Króla, przyjeżdżając bawił u niego bardzo długo. Kuryier z d. 9. Lutego wyraża: odwiedzienny te nastąpiły z powodu okazanych życzeń Jego Królewskiej Mości, ażeby wszystkie Członki rodziny Królewskiej połączyły się w zauszanju i miłości. — Xiążę Sussex nie o mieszkaniu mieć udziału tego życzenia. Zeyscie to trwało długo, nie należy przeto wątpić o szczęśliwym i trwałem poiednaniu się, które w tej chwili i przy takich okolicznościach przyjąć może do skutku.

Przedsięwzięto środki, ażeby nikt z ciekawości nie oglądał zmarłego Króla, i żeby nikt z byłych słuźących jego nie odkrywał własności jakie ten Król miał w pomieszanin umystu. P. Clarke Biograf Xiężney Karoliny napisał życie Jerzego III.

Kuryier zaprzecza domyślowi gazety Times, iakoby Xiążę York będąc najbliższym następcą Tronu, złożyć miał stopień Naczelnego wodza wojsk, a ustąpić takowego Xiążęcia

Cambridge Gubernatorowi jeneralnemu w Hannoverze; tego ani Xiążę nie myślał ani sobie tego życzy woysko, wszyscy od żołnierza aż do Jenerałów uważają Xiążęcia za najzdolniejszego do wypełnienia obowiązków tey godności, tym mniej mogłby być położony stopień najwyższego Dowództwa z obowiązkami Ministra wojny.

P. Hobhouse w towarzystwie niedzorecy więzienia Newgatskiego zaniósł niedawno skargę przeciwko swojemu uwięzieniu w Sądzie Królewskim. „Między innymi wyraża ón: Izba niższa nie jest Sądem, nie mogła pisma moiego osądzić jako buntownicze; a gdyby nawet i Sądem była nie mogłaby sądzić oskarżonego bez wysłuchania go; z tąd żądam uwolnienia siebie.“ Sąd Królewski odpowiedział: „Niechay będzie iakokolwiek własność sądownicza Izby niższej, miała ona zawsze prawo tych, którzy ją podczas iey posiedzeń obrażają ukarać summarycznie; żaden inny Sąd nie może się do tego mieszać.“ Podług tego więc, pozostanie P. Hobhouse w więzieniu, póki nie przeprosi, lub dopóki Parlament nie zostanie rozwiązany.

Francya.

Listy prywatne z Paryża z d. 14. Lutego umieszczone w Dostrzegaczu Austriackim, padają różne dodatki do historii okropney owey nocy, w której zabity został Xiążę Berry, dotyczą one się szczególnie co się działo na tonie rodziny Królewskiej.

Nic tak peruszającego nie było iak widok nieszcześney Xiężney, która ozdobiona różą i razem pokryta krwią swojego małżonka, nie dała się poruszyć niechając ani na chwilię od niego odstąpić; stałość Xiążęcia rownie była godną podziwienia, zięty nie ustannie swoją małżonką, oycem, Królem, zdawał się nie pamiętać na siebie, lekarze uważając z wolniejszego co raz pulsu i z różnych symptomatów pochodzących przez wylanie się krwi z rany w wewnętrzne części a przewidując ztąd bliską śmierć o tey go uwiadomili. Spowiadał się zaraz publiczne przed Biskupem Chartryjskim i prosił Boga, ażeby mu przepuścić nie tylko iego błędy, lecz każdą porywczność, której się niekiedy względem innych mógł dopuścić. — Oprócz Króla, Hrabiego Artois, Xiążęcia i Xiężniczki Angouleme były inne członki rodziny Królewskiej nieustannie obecnymi, iako też Xiążęta i Xiężniczki rodziny Orleanskiej i Burbońów. Najstarsza córka Xiążęcia Orleans

w padała w mdłości nieustannie i musiano ją nakoniec wynieść.

Zaboyca, wyraża pewien list, jest podobien do zaboycy Kocebnego Sanda, jest on tak spokoyny, oziębły i tak zapamiętały w swojej zbrodni, nie okazał żadnych śladów żalu. Kiedy podczas badania głuchem łoskotem zamknęły się drzwi, obrócił się i zapytał Żandarmów czyli to nie są wystrzały z dział? Zaprowadzono go do pokóiu gdzie zraniony Xiążę leżał, ten pytał się go, ooby mu był winien? Zaboyca odpowiedział, iż tu nie idzie o urazy osobiste, ponieważ raz uznał za potrzebę uwolnić oyczyznę swoją od Bonrbonów, więc musiał koniecznie od niego począć; na innych przyszłaby później kolej. Zapewniał uporeczywie, iż go niikt do tey nie namawiał czynności; lecz tylko postanowienie iego ngrontowało się w nim przez pilne czytanie pewnych pism.

Listy te zawierają dalej, iakoby Marszałkowie Francuzcy mieli się zgromadzić i naradzać z Królem, lecz względem tey okolicznosci iakoteż i innych różnych ważnych skutków, które wypadek d. 13. nieodownie za sobą pociągnie żadnych ieszcze teraz domysłów czynić nie można.

P. Ravez, Prezes. w Izbie Deputowanych na posiedzeniu d. 9. Lutego nie chciał dozwolić sprawdzenia listy obecnych ułożoney przez P. Vendel jednego z Sekretarzy, w której się przy przeciwnem głosowaniu wielkie niepewności okazały, ażeby podług tey listy oznaczyć można liczbę gitek. Sprzeciwienie się to posłużyło zaraz do stronictwa gazetom i na posiedzeniu Izby z d. 10. przy odcytnaniu protokołu było powodem Jenerałowi Demarcay do mocnego obruszenia się przeciwko Prezesowi, któremu zarzuczał dowolność w wkładaniu prawideł i postępowania iego w Izbie, a które do niego iako do Deputowanego nie należą. Przepisy choą mieć: przed głosowaniem ma miejsce wezwanie imienne, każdy z wezwanych otrzymuje czarną i białą gatkę; przeciwne wywołanie dzieie się przez wywołanie imienne tych Deputowanych, którzy przy wywołania nie odpowiadali. Jenerał żądał, ażeby na przyszłość listy głosujących Deputowanych spisywane były przez dwóch Sekretarzy, jednego z prawy drugiego z lewey strony. Prezes twierdził, iż się ściśle trzymał prawideł, P. Vendel usprawiedliwiał swoją niedokładność natłokiem, który panuje przy głosowaniu.

P. Chauvelin żądał znieweczenia poprzedzającego głosowania, cała prawa strona pe-

dniosła głosy przeciwko nieufności, stronnictwu obłudzie i wołała przystąpienia do dziennego porządku. P. Manuel zwrócił uwagę, iż czego teraz żąda lewa strona na swoją korzyść, może być wkrótce w takowym przypadku prawa strona. Nakoniec PP. Demarcay i Chauvelin cofnęli swoje wnioski i protokoł przyjęto. Izba przystąpiła potem do rozpoznania ostatnich trzech paragrafów tytułu względem Engagistów i Echangistów, którym także po 30 latach przyznano dobrodzieystwo przedawnienia. Całe prawo tyczące się ustalenia dóbr Narodowych kapców Engagistów i Echangistów przyjęte było iak już doniesione 184 głosami przeciwko 43.

Prussy.

W Berlinie pod dniem 20. Stycznia wyszło następujące rozporządzenie: „My Fryderyk Wilhelm, z Łaski Bożej Król Pruski i t. d. Po oznajmieniu Nam, iż w niektórych częściach Państwa Naszego są tacy ludzie, którzy się trudnią namawianiem wiernych Naszych poddanych do wyścia z Krain, a takowa kary godna czynność nie obięta jest wyraźnie przez ustawy, Widziemy się więc z powodowanymi po zasięgnięciu zdania Naszej Rady Stanu i stosownie do powszechnego krajowego prawa części 2. tytułu 20. §. 133. 143. i 148 postanowić to co następuje: Ktokolwiek będzie się trudnił namawianiem poddanych Naszych do wyścia za granicę karany byćd powinien więzieniem od 1. miesiąca do lat dwóch. Rozporządzenie to stwierdziliśmy na pierwopisie własną ręką kazawszy przyłożyć Naszą Królewską pieczęć.

Działo się w Berlinie d. 20. Stycznia 1820. (podpisano.) Fryderyk Wilhelm.”

Tajny Rada Stanu i Wyższy Prezes Bułow wydał cenzuralne rozporządzenie, podług którego wszystkie pisma, które drukowane są za obwodem Państw związku Niemieckiego w języku Niemieckim, nie mogą byćd przedawane bez wyraźnego pozwolenia wyższego urzędu cenzuralnego, i dla tego oddany ma byćd zawsze takich pism jeden Exemplarz, do wyszego cenzuralnego Prezydium nim takowe ieszoze wydanemi zostaną.

Niemcy.

Dnia 12. Lutego w Moguncyi obchodzone były uroczyscie urodziny Mayiasniey-

szego Cesarza Austrii, iak przez tameczną za łogę woyska iak i mieszczan, którzy podczas bytności tego powszechnie szanowanego Monarchy w tem mieście wyraźnie swoją ku osobie Jego okazywali przychyłność. W obecności mnóstwa Ludu, Jenerałów, korpusu Oficerów z obydwoch załog woyska, iakoteż korpusu Oficerów gwardyi, milicyi mieyskiej i publicznych urzędników, w kościele S. Piotra proszono o błogostawienstwo Niebios i przedłużenie tak kosztownego życia tego Monarchy. JW. Baron Strauch, Jenerał Vice Gubernator i Marszałek Poroznik dał świetną ucztę działa twierdzy towarzyszyły radosnym życzeniem licznie zgromadzonego towarzystwa.

D. 12. Lutego w Frankforcie, iako wdzień doroczney uroczyłości prozdin Najiasniejszego Monarchy Cesarza Austrii, Baron Hendel, Minister Rezydent Jego C. K. MCI. w temże wolnem mieście, odbierał powiniszowania od ciała dyplomatycznego, Deputacyi Senatu wielu mieszkanców i obcych wysokiego znaczenia. Wszyscy Austriacy obecni w Frankfurcie byli potem na obiedzie u Barona Hendla, podczas którego apelniano toasty z zapašem za zdrowie Najiasniejszego Monarchy. Wieczorem były poboie dla licznych i znakomitych gości u JW. Baronowej Buel Schauenstein małzonki JW. Cesarzko Austriackiego Posta przyduiącego.

Królestwo Polskie.

Z Warszawy dnia 26. Lutego. — Dnia 25. m. b. odprawiła się w kościele Archikatedralnym Warszawskim S. Jana, Ceremonia włożenia Palliuszu na JW. Szczepana Hołoczyca Arcybiskupa Warszawskiego i Prymasa Królestwa; znaku Jurysdykeyi Metropolitalney, i przywiązanych niektórych do niego obrzędów kościelnych, iakich Arcybiskup nie mając Palliusza sprawować nie może. Depuñit tej Ceremonii JW. Przemowski Biskup Płocki, który tegoż JW. Arcybiskupa poprzednie w roku przeszłym dnia 3. Czerwca konsekrował na Biskupstwo Sandomierskie. Lud zgromadzony w ten dzień na nabożeństwo do kościoła znajdował się na tej Ceremonii, któremu po odebranych Palliusza tenże JW. Arcybiskup pasterskie dawał błogostawienstwo,